

ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ
ಸಿ.ಎಸ್.ಎ.ಎಸ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
ಸಾಮಧ್ಯಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ತರಗತಿ – 9

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಕ್ಷೇತ್ರ	ಕಲಿವನ ಫಲ	ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸಾಮಧ್ಯಗಳು
1	ವ್ಯಾಕರಣ	ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಗಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸುವರು, ಪ್ರಯೋಗಿಸುವರು.	1	ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಸ್ವರ, ವ್ಯಂಜನ, ಯೋಗವಾಹಕ, ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ ಹಾಗೂ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸ್ವರಿಸುವರು
			2	ಸಮಾನಾರ್ಥಕ, ಭಿನ್ನಾರ್ಥಕ, ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ವಾಕ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡುವರು
			3	ಓದಿದ ಅಥವಾ ಮಾತಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷಾ ಸ್ವರ ಭಾರ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬರಹಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು
			4	ವಿಭಕ್ತಿ, ಲಿಂಗ, ವಚನ, ಕಾಲ, ಸಂಧಿ, ಸಮಾಸಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ರಚಿಸುವರು
			5	ನಾಮಪದ, ಸರ್ವನಾಮ, ದ್ವಿರುಕ್ತಿ, ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ, ಜೋಡಿಪದಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ ಬರೆಯುವರು
2	ವ್ಯಾಕರಣ	ದೇಶೀಯ, ಅನ್ವಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳು, ತತ್ವಮ- ತದ್ವವ ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಸಿಕೊಂಡು, ಪದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು, ಭಾಷಾ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.	6	ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ದೇಶೀಯ ಅನ್ವಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳನ್ನು ಪರ್ತಿಹಚ್ಚುವರು

			7	ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ತತ್ವಮಗಳಿಗೆ ತದ್ವಾದ, ತದ್ವಾದ ಪದಗಳಿಗೆ ತತ್ವಮ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು
3	ವ್ಯಾಕರಣ	ಕಾವ್ಯ-ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಭಂದಸ್ಸು, ಅಲಂಕಾರ, ಪ್ರಾಸು, ಗಣ, ಯತಿ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು, ಅಥವ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು	8	ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಭಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು
			9	ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿನ, ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಸು, ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವರು
			10	ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಬೇಧಗಳು ಕತ್ಯು, ಕರ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವರು
			11	ಕವಿತೆ, ಕಥೆ, ನಾಟಕ, ಪ್ರಬಂಧ, ವಿಚಾರ ಗೋಷ್ಠಿ ಅಲ್ಲದೆ ಹಳಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡದ ಕೀರ್ತನೆ ಜನಪದ, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಆಲೀಸಿ ಅಥವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರಳ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
4	ಗದ್ಯ	ಕವಿತೆ, ಕಥೆ, ನಾಟಕ, ಪ್ರಬಂಧ, ವಿಚಾರ ಗೋಷ್ಠಿ ಅಲ್ಲದೆ ಹಳಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡದ ಕೀರ್ತನೆ ಜನಪದ, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಆಲೀಸಿ ಅಥವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರಳ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.	12	ಏಕ ಹೇಗೆ ಹಾಗಾದರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಸಹಿತ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವರು
			13	ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಜೀಟಿತ್ಯೆ ಮೂರಣ ನೀತಿ ಗಾದೆ/ನುಡಿಗಟ್ಟಿ, ಪದ ಮಂಜಗಳನ್ನು ಇತರ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಬರೆಯುವರು
			14	ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯ ಓದಿ, ಅಥವಾ ಸಿಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಗುರ್ತಿಸುವರು
5	ಪದ್ಯ	ಕವಿತೆ ಕಥೆ, ನಾಟಕ ಪ್ರಬಂಧ ವಿಚಾರ ಗೋಷ್ಠಿ ಅಲ್ಲದೆ ಹಳಗನ್ನಡ ನಡುಗನ್ನಡದ ಕೀರ್ತನೆ ಜನಪದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಆಲೀಸಿ ಅಥವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರಳ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.	15	ನಾಳ್ಳಿಡಿ, ಪದಮಂಜ, ನುಡಿಗಟ್ಟಿ, ಸೌಮೋಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನ್ನು ಕಲಾತ್ಮಕಗೊಳಿಸುವುದು
6	ಗದ್ಯ	ಒಮ್ಮತ್ತಾ, ಅಪರಿಚಿತ ಸನ್ನಿಹಿತ ಮತ್ತು ಘಟನೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಧ್ವಾನಿಸಿದ ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬರವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.	16	ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳ ಅಥವಾ ಗ್ರಹಿಸಿ ಸರಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವರು
7	ಗದ್ಯ	ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಲೇಖನದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಮತ್ತು ಶೈಲಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.	17	ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಲೇಖನ ಓದಿ-ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವರು
8	ಪದ್ಯ	ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.	18	ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯವನ್ನು ಓದಿ, ಸಾರಾಂಶ ಗ್ರಹಿಸಿ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವರು

		ಲೇಖನದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಮತ್ತು ಶೈಲಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.		
9	ಗದ್ಯ	ಟಿಪ್ಪಣಿ, ವರದಿ, ಪತ್ರಲೇಖನ, ಪ್ರಬಂಧ, ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆ, ಜಾಹಿರಾತು ಪ್ರಕಟಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ದ್ಯೇನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೌಶಲ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ	19	ದ್ಯೇನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವರದಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು
			20	ಪತ್ರ ಲೇಖನ ಬರಯುವಾಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವರು
10	ಗದ್ಯ	ತಾವು ಓದಿದ ಗದ್ಯ, ಪದ್ಯ ಕಥೆ, ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವರು	21	ತಾವು ಓದಿದ ಗದ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸುವರು
			22	ತಾವು ಓದಿದ ಕಥೆಯಲ್ಲಿನ ಸಾರಾಂಶ ಅರಿತು. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡುವರು
11	ಪದ್ಯ	ತಾವು ಓದಿದ ಗದ್ಯ, ಪದ್ಯ, ಕಥೆ, ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವರು.	23	ತಾವು ಓದಿದ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಗುರ್ತಿಸುವರು
			24	ತಾವು ಓದಿದ ಪದ್ಯದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು / ಪ್ರಾಸ ಪದಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ
			25	ಓದಿದ ಪದ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಹೊಸ ಪದಗಳಿಗೆ ಅಥವ ತಿಳಿಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಪದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವರು
12	ಗದ್ಯ	ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಭಿನ್ನಶೈಲಿ ಮತ್ತು ರೂಪಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಸ್ವತಃ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ.	26	ತಾವು ಓದಿದ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯ ಸ್ವಭಾಷಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವರು
			27	ನೀಡಿದ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸುವರು
			28	ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ಕ್ರಮಾನುಗತ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವರು
13	ಪದ್ಯ	ಗದ್ಯ, ಕವಿತೆ, ನಾಟಕ ಮುಂತಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ: ಓದಿ ಅಥವಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ವಿವಿಧ ಶೈಲಿ. ಪ್ರಕಾರಗಳ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.	29	ಪದ್ಯದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸುವರು

			30	ನೀಡಿರುವ ಕವಿತೆ/ಪದ್ಯವನ್ನು ಶ್ರಮಾನುಗತವಾಗಿ ಜೋಡಿಸುವರು
--	--	--	----	---